

Âm hưởng một tiếng vang

Là một người Đức mới gốc Việt, tôi không khỏi tự hào khi được làm công dân của một nước có một hiến chương giá trị vào bậc nhất nhì thế giới, với câu đầu tiên nói về nhân phẩm của con người: *Die Würde des Menschen ist unantastbar* (1), nghĩa là cao nhất rồi tôi thượng rồi, không ai có quyền đụng đến cái giá trị được quyền làm người của mỗi một con người, không riêng gì người dân Đức. Kể đến là quỹ từ thiện thế giới (Entwicklungshilfe) cũng đứng hàng đầu, không quốc gia nào sánh kịp. Sống trong một nước vừa được bảo vệ nhân quyền một cách tối đa, vừa được thừa hưởng một mạng lưới an sinh xã hội đầy tính cách nhân đạo như thế, mà ta vẫn dửng dưng không trân quý sao đành !

Ngày tôi đến xứ Đức vào những thập niên đầu 70 là thời kỳ vàng son của kỹ nghệ cơ khí và hóa học với thương hiệu “made in Germany” lừng danh thế giới. Tôi yêu chiếc xe con cóc Volkswagen và ngưỡng mộ các nhà chính trị lỗi lạc tài ba của xứ Đức như Willy Brandt ... Người đã giảng hòa làm bớt căng thẳng cho tình hình chính trị giữa hai khối Đông và Tây ở Âu Châu, giữa Cộng Sản và Tư Bản thời bấy giờ, là cái nhân đầu tiên cho sự sụp đổ Đông Âu về sau này. Hình ảnh ông quì trước Đài tưởng niệm những người Do Thái bị giết ở Warschau thủ đô của Ba Lan vào cuối năm 1970 đã đi vào lịch sử (2).

Cũng cùng trong đảng SPD thời bấy giờ, tôi ngưỡng mộ luôn nhân vật Helmut Schmidt, một hình ảnh oai hùng của Triệu Tử Long trong thời Tam Quốc. Vừa tài giỏi vừa đẹp trai với tài hùng biện số một khiến người nghe cứ như bị hớp hồn mỗi khi ông đứng trước mi-crô.

Hình ảnh của ông gắn liền với cái dọc tẩu trên tay, tuổi đời của ông rất thọ hiện giờ đã đến chín mươi tư, khiến thiên hạ giật mình hỏi ông bí quyết nào để được sống lâu. Ông mỉm cười bảo, nhờ hút thuốc lá trường kỳ thế thôi (3).

Bên đảng đối lập CDU thời bấy giờ có nhân vật Helmut Kohl, cũng tài giỏi không kém, nhưng bị cái bóng quá to của Helmut đảng SPD che. Lúc ấy nếu tôi đọc được tư tưởng của ông, chắc sẽ than câu: *Ôi! Trời đã sinh Kohl sao còn sinh Schmidt.* Nhưng con người ta vẫn còn một

số mệnh, cuộc diện đối thay của các đảng phái đã đưa ông Kohl lên hàng tuyệt đỉnh của sự nghiệp. Một vị thủ tướng lâu năm nhất với 4 nhiệm kỳ và đã có công thống nhất nước Đức không cần nhỏ một giọt máu. Làm chính trị như thế mới gọi là đại tài!

Ngoài ra ông Helmut Kohl lúc được bầu làm Thủ tướng của toàn nước Đức sau ngày thống nhất, đã mời một vị nữ lưu hoàn toàn mới mẻ xuất thân từ lò FDJ của xã hội chủ nghĩa Đông Đức, giữ chức Bộ trưởng Phụ nữ và Thanh niên (1991). Sau này trở thành vị nữ Thủ tướng đầu tiên và trẻ tuổi nhất xứ Đức lúc mới 51 tuổi (2005), bà Angela Merkel (4). Qua những quá trình làm việc của bà, những đóng góp đáng giá cho xứ Đức và cả khối Âu Châu, ta mới rút ra một điều là xứ Đức chỉ trọng người tài và đức độ, không xét về giai cấp hay lý lịch trích ngang.

Ngoài những nhân vật chính trên, tôi còn ngưỡng mộ cả những nhân vật khác của các đảng đối lập nữa như: Franz Josef Strauß của CSU, một sư tử hồng của xứ Bayern; một nhà ngoại giao khéo léo như Hans-Dietrich Genscher ...và còn nhiều nữa, các nhân tài chính trị thời ấy nhiều đếm không xuể.

Về môn thể thao bóng đá của xứ Đức, sau khi giật giải vô địch thế giới năm 1974 đã lên đến thời kỳ cực thịnh. Ai mà chẳng biết những tên như Franz Beckenbauer (5), con gà nòi chỉ huy đội bóng dẫn banh một cách tài tình, một Gerd Müller sút banh thần khốc hay một thủ môn Sepp Maier bàn tay như có chất keo không để banh vào lưới dễ dàng. Lúc ấy tôi thuộc tên hết cả đội banh và vị trí của họ trên sân cỏ. Mỗi chiều thứ bảy hàng tuần, tôi đều dán mắt vào màn ảnh truyền hình để

xem các trận đấu tranh điểm, tranh hạng của các đội banh (Bundesliga), rồi la hét vỗ tay cùng các bạn trong cư xá sinh viên.

Nếu tôi cứ ngồi ca tụng hết những điểm ưu việt của xứ Đức chắc đi lạc đề quá mất thôi. Hôm nay tôi muốn viết về những tiếng vang, những dư âm còn đọng lại sau buổi lễ Tri Ân và Hội Ngộ hôm mừng ba tháng chín năm 2011 của Cộng đồng người Việt TNCS tại Berlin.

Buổi lễ đã gây nhiều ấn tượng lớn với chính quyền người Đức tham dự hôm ấy, đặc biệt là bà cựu Quốc vụ khanh đặc trách về người nước ngoài, bà Barbara John. Không vui sướng và hãnh

diện sao được khi nhìn thấy đám thuyền nhân mình chăm sóc ngày nào, nay đã trưởng thành và thành công, đứng ra tổ chức một buổi lễ Tri Ân xứ Đức thật long trọng và cảm động. Dư âm của việc làm này còn giữ lại trong lòng bà John như thế nào sẽ được nhắc tới ở đoạn sau.

Một hiện tượng khá lạ là đám người Việt này sau buổi lễ lại bày ra trò tặng lại những hội đoàn từ thiện Đức một số hiện kim còn dư ra sau khi đã chi phí cho buổi lễ. Đã không xin tiền của người Đức để tổ chức mà còn cho lại họ tiền nữa, nghĩ cũng thấy thú vị làm sao ấy!

Ban tổ chức suy nghĩ điên đầu, nên chia số tiền 2.300 Euro như thế nào cho hợp lý? Hội đoàn nào may mắn được lọt vào mắt xanh của ban tổ chức? Sau khi bàn cãi nghiên cứu cặn kẽ họ quyết định chia số tiền ấy cho 2 hội đoàn: một ngàn cho hội Liên Hiệp Phúc Lợi Từ Thiện (Der Paritätische Wohlfahrtsverband) và một ngàn ba trăm cho hội

Hồng Thập Tự. Tại sao lại chọn hai hội này mà không là hội khác? Cho hội Hồng Thập Tự là đúng rồi, vì trước đây 30 năm họ đã giúp đỡ mình quá tận tình, rồi bao nhiêu ân tình với bà Ewa Wischnewski, ta phải trả ơn tổ chức của họ một tí chứ. Sang đến hội Liên Hiệp Phúc Lợi Từ Thiện do bà Barbara John làm chủ tịch, một trong 6 hội từ thiện lớn nhất xứ Đức có đến 10.000 hội viên, đa số là những hội đoàn đã được trình tòa.

Cũng bởi vì tổ chức “Danke Deutschland“ đã gây tiếng vang trong giới chính quyền Đức ở Berlin, nên sau ngày ba tháng chín họ phải nương theo những luồng gió thổi ngấm, ủng hộ họ tiếp tục sinh hoạt cộng đồng để bảo tồn nền văn hóa Việt nơi xứ Đức, hay những sinh hoạt có tính cách xã hội, từ thiện. Ai mà chả biết câu *Mạnh vì gạo bạo vì tiền*, không có cơ sở phòng ốc và tiền bạc làm sao sinh hoạt được. Do đó chút hiện kim nhỏ nhoi của tổ chức “Danke Deutschland“ đã là chiếc chìa khóa mở cửa 2 kho tàng vô giá.

. Kho tàng thứ nhất: Hội Liên Hiệp Phúc Lợi Từ Thiện

Thật hân hạnh cho tổ chức “Danke Deutschland“ khi được bà Barbara John chủ tịch hội dành cho một ít thì giờ trong ngày đại hội họp thường niên (23. November 2011), để trình bày lại buổi lễ Hội Ngộ và Tri Ân xứ Đức, cùng trao phong bì số tiền một ngàn Euro nhỏ nhoi nhưng thâm tình ân nghĩa ngày xưa với xứ Đức.

Như đã nói về hội này ở phần trên, họ có tầm vóc rất lớn trong lãnh vực chăm sóc người già, các phạm vi về y tế và xã hội ... Các đại biểu được gửi về tham dự đại hội chỉ khoảng trên một trăm sáu mươi người trong số mười ngàn hội viên, đủ biết rằng tổ chức “Danke Deutschland“ bé như con muỗi mà được ngồi chung với các vị “bồ tát người Đức“ làm việc từ thiện hết cả cuộc đời. Sở dĩ tôi dám viết như vậy vì được nghe các bài diễn văn tuyên dương công trạng của bà Tresenreuter, đã cống hiến cho các viện dưỡng lão nơi bà làm việc biết bao điều lợi ích trong suốt 30 năm.

Trong ngày hôm ấy, tôi mới thấy được cảm tình của bà John đối với tổ chức bé như con muỗi của chúng ta ra sao. Bà đã rỉ tai ngấm với bà Elke Krüger, giám đốc điều hành, tiếp đãi chúng tôi nồng hậu như thế nào. Chẳng là phái đoàn “Danke Deutschland“ kéo nhau 6 mạng đến, cũng ăn mặc tươm tất cho ra hồn nhưng không mang giấy mời. Chúng tôi thuộc diện khách được mời nhưng không đăng ký, nên ngay tại bàn tiếp tân đã gặp khó khăn. Tôi nhờ tính cẩn thận đã in lá mail của họ chúng nhận số người được tham dự, trình ra làm bằng chứng để giải nguy. Dĩ nhiên trước sau gì chúng tôi cũng được vào và còn được giám đốc điều hành tiếp đãi nồng hậu nữa, vì chúng tôi đem tiền đến tặng cho hội của họ mà, kể từ đây Konto của họ sẽ giàu thêm 1000 Euro nữa. Đó chẳng phải câu nói dí dỏm của bà John hay sao!

Sau phần diễn văn khai mạc và tuyên dương các thành viên ưu tú của hội, bà John đã cho hội đoàn “Danke Deutschland“ cử đại diện lên phát biểu và trao tiền. Trong thời gian đó, bà không ngớt lời ca ngợi việc làm của nhóm người Việt được gọi là thuyền nhân này với các đại

biểu có mặt trong ngày đại hội, cùng lúc ấy các hình ảnh của ngày Hội Ngộ và Tri Ân được chiếu trên màn ảnh.

Đến giờ nghỉ giải lao chúng tôi còn được chuyện trò dăm câu với bà John và bà Krüger trên tay còn đang cầm chặt cái phong bì với Logo của “Danke Deutschland“ trong chứa một ngàn Euro. Hết giờ nghỉ thiên hạ kéo nhau vào họp tiếp, chúng tôi biết đã đến lúc phải hát bài *Time to say goodbye!* Từ từ rút lui có trật tự với một niềm hoan lạc trong tim, người nào cũng nở một nụ cười rạng rỡ mang theo về nhà.

. Kho tàng thứ hai: Hội Hồng Thập Tự

Đúng 2 tuần sau cũng vào ngày thứ tư 07.12.2011, chúng tôi kéo nhau đến hội Hồng Thập Tự trụ sở nằm cạnh trạm xe điện ngầm đường dây số 9. Hôm ấy trời mưa bão, cũng như số phận của hội này đã 3 lần phải khai phá sản, điều bí mật này chẳng ai có thể ngờ tới, nhưng họ vẫn vùng lên giữ vững tên tuổi của một dấu thập đỏ lừng danh thế giới.

Bà Ewa Wischnewski niềm nở tiếp đón chúng tôi, tất cả các khuôn mặt đều là người nhà từ bao năm, chỉ trừ tôi ra. Nhưng tôi lại là

người bà Ewa nhớ nhiều nhất trong ngày mừng ba tháng chín vừa qua. Chẳng là cái ngày lịch sử ấy, đáng lẽ một người quen biết thân với bà sẽ lên trao tặng quà lưu niệm. Nhưng tìm mãi chẳng thấy ai, nên tôi đành phải ra tặng quà cho bà mà thôi. Tôi rí vào tai bà, nói rằng mình là fan của ông Phạm Ngọc Đăng, thế là cả hai ôm nhau ứa lệ trên sân khấu, khiến mọi người cứ tưởng tôi là một thuyền nhân thứ thiệt.

Sau khi tâm tình với nhau trên bàn tròn, giải thích các bài viết và sinh hoạt của cộng đồng trong cuốn kỷ yếu. Chúng tôi chụp hình lưu niệm buổi trao tiền bằng tờ check không lò do chính tay bà Ewa thiết kế, không phải đổi tiền lẻ toàn giấy mười đồng như lần trước ở hội của bà John (vì Geldautomat nhả ra tiền loại nào thì mình cũng phải nhận).

Bà Ewa có kể một câu chuyện bên lề nhưng rất liên quan đến hội đoàn của chúng ta. Chẳng là hôm cuối năm, ông Thị trưởng đương nhiệm của Berlin đã tổ chức một buổi tiếp tân ở Tòa Đô Sảnh cho những người đặc ủy viên về Người Nước Ngoài và Hội Nhập, bà Ewa

được mời đến tham dự. Không biết bà John đã nói gì với ông Wowerit mà ông ấy nhắc đến tổ chức “Danke Deutschland“ trước mọi người cũng khá lâu, đây có phải là điều hoang tưởng không?

Điều quan trọng trong buổi gặp gỡ này, hội chữ thập đỏ đã hứa sẽ giúp đỡ hội đoàn mình trong tương lai và sẽ làm việc chung với nhau trong một khía cạnh tương đồng nào đó. Như vậy cũng tạm gọi là thành công mỹ mãn rồi, tổ chức “Danke Deutschland“ hãy tiếp tục đi tiếp con đường phục vụ cộng đồng đi, còn chần chờ gì nữa!

Để khao đám tàn binh, anh thủ quỹ mời đi ăn Pizza ở một quán Thổ gần đó, dĩ nhiên ai muốn ăn Döner cứ việc gọi không ai ép phải ăn Pizza. Tôi tự nghĩ, Konto của hội đã bàn giao sạch trơn rồi lấy đâu ra tiền cho anh thủ quỹ chi. Điều đấy thật đúng, vì lúc trả tiền chị vợ anh thủ quỹ móc ví chứ không phải là anh. Giữa trời mưa gió, được uống cola và ăn Pizza kể cũng hạnh phúc hơn chán vạn những kẻ bất hạnh khác. Chúng tôi ra về trong tiếng cười sảng khoái của một ngày đáng nhớ, dám đem một ngàn ba trăm Euro của cộng đồng người Việt ra trao tặng cho hội Hồng Thập Tự của Đức.

Chúc các bạn một ngày vui.

Hoa Lan.

Đầu xuân 2012.

Tài liệu tham khảo:

- (1) Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland, ausg. Bundesministerium der Justiz.
- (2) © Stiftung Haus der Geschichte der Bundesrepublik Deutschland
- (3) Aus Publikation: Helmut Schmidt im Porträt, SPIEGEL ONLINE - 16.12.2008
- (4) © Stiftung Haus der Geschichte der Bundesrepublik Deutschland
- (5) Bilder zur Fußballweltmeisterschaft 1974